

sekov za konjerejo in ribarstvo“, katera izdaja družba v nemškem jeziku.

Poleg izvršitve sklepov lanskega občnega zbora in vodstva družbenih zavodov in podjetij je glavni odbor, oziroma predsedništvo, tajništvo in družbena pisarna, oskrboval vsa tekoča opravila družbena ter tudi, kadar je le bilo mogoče in umestno, pospeševal domače kmetijstvo.

Družbena pisarna je rešila 1892. leta 1315 prav uradnih aktov, katerih izvirniki, oziroma prepisi, so spravljani v družbeni registraturi, in nad 10000 opravičnih spisov o strokovnih vprašanjih, o poizvedbah, o prodaji semenja, strojev, knjig itd.

Izmed posameznih ukrepov glavnega odbora za pospeševanje kranjskega kmetijskega v obče ter posamičnih kulturnih vrst posebe omenja glavni odbor naslednjih, katerih je izvršil nekoliko s svojim denarjem, nekoliko pa s podporami visokega c. kr. kmetijskega ministerstva in visokega deželnega zbirca kranjskega.

Glede pospeševanja kmetijskega rastlinsva je tudi glavni odbor leta 1893. priskrbel svojim udom različnega semenja, deloma zato, da so seme premenili, deloma pa, da so prišli do boljših vrst. Priskrbel je brezpredelnega deteljnega semena, pravega rigajskega lanenega semena, raznih žit, ajde in več vagonov semenskega krompirja, kar je povzročilo 23.000 gld. prometa.

Posebno je pa glavni odbor posredoval pri nakupu umetnih gnojil. Ko so se kmetovalci poučili o veliki vrednosti umetnih gnojil, začel je glavni odbor l. 1893. naročati takih gnojil ter je za začetek dosegel jako lep uspeh, kajti oddal je 15 vagonov gnojil.

Ker se zaradi trtne uši, se s pospeševanjem vinarstva bavita država in dežela sami ter sami porabljata sredstva, kar jih imata na razpolaganje, družba v tem oziru ni storila mnogo. Posredovala je le zaradi podpor med državo in deželo na eni ter med družbenimi podružnicami in zasebniki na drugi strani. Zelo pohvalno je treba omeniti, da so nekatere podružnice z malimi sredstvi storile prav mnogo za ohranjenje vinastva. — Vselej, kadar se je deželni odbor obrnil od družbe v tem ali onem oziru zastran zatiranja trtne uši, pomagala mu je z vsemi svojimi močmi. — Poleg trtne uši dela vinogradnikom tudi strupena rosa veliko škodo, in glavni odbor je tudi to leto po svoji moči podpiral kmetovalce v boji proti ti bolezni. V ta namen je naročil 50.000 kg modre galice ter jo je družabnikom oddajal po znižani ceni.

Sadjarstvo je družba podpirala, kolikor je mogla. Oddala je več tisoč samih dobrih vrst, nekaterim podružnicam pa je izprosila deželnih podpor, da si utanove, svoje drevesnice. Takih drevesnic imamo sedaj devet v deželi. Dalje je družba podpirala napravo sadnih sušilnic in zadružnih moštaren.

Govedorejo je družba pospeševala s tem, da je oddajala čistokrvne bike plemenjake ter prirejala premo-govanje. Z državno podporo je družba leta 1893. nakupila 6 čistokrvnih bikov plemenjakov beljanske in muri-

codolske pasme ter jih je oddala živinorejcem za polovico kupne cene. Za leto 1894. je družba v Švici kupila 8 bikov švicke pasme ter jih je postavila v družbeni uzorni dvorec na Viči. — Živinska premovanja so bila l. 1893. v Kostanjevici, v Dobropolji in v Starem Trgu pri Loži.

V pospeševanje ovčarstva je družba l. 1893. kupila ovnov bergamaške pasme ter jih je oddala posestnikom, ki se pečajo z ovčarstvom, za četrtno kupne cene. Pre-skrbela je na ta način 7 ovnov, na račun posestnikov pa 26 ovac.

Tudi svinjerejo je družba pospeševala s tem, da je oddajala mrjasce plemenjake in sicer velike bele angleške pasme; l. 1893. jih je po deželi razdelila 38 za polovico kupne cene. To leto je glavni odbor nadaljeval l. 1892. z deželno podporo pričeto cepljenje proti prasičji rdečici. Če prav se je to izvršilo le v majhni meri, sponeslo se je popolnoma in upati je, da se bo kmalu povsod razširilo, temveč, ker upamo, da dobimo za to državno podporo.

Tudi glede razširjanja kmetijskih strojev je glavni odbor uspešno deloval vsled deželne podpore. V ta namen je dal več podružnicam podpore za nakup dobrih kmetijskih strojev v skupno porabo. Nakupilo se je več škro-pilnic zoper peronosporo, trijerjev, travniških bran, sesalk za gnojnico itd.

(Dalje sledi.)

Kmetijske raznoterosti.

Kako se vina umetno starajo. Prvo leto se vino trikrat pretoči v decembru, novembru, septembru in zopet v decembru. Pred drugim in četrtem pretakanjem se sčisti. Nato se vino natoči v majhne sodčke in dene nekaj veder v tak prostor, kjer je 45° C gorkote. Čez jeden mesec se vino potem dene v hladno klet, v kateri je samo 4, do 5° C. gorkote. Pri tej nizki temperaturi se vino hitro sčisti. Pa se drugače starajo vina. Denejo ga v steklenice, katere postavijo v vodo razgreto na 78° C. Čez nekaj časa vzemo iz vode, denó za jeden mesec na kak gorek kraj, potem pa v klet s 4 do 6° C. gorkote. Za fino vino pa ni nobeno umetno staranje, ker pri tem zgubi fin okus, po katerem se baš odlikujejo.

Podgane in miši preženeš, ako na kako desko pri-biješ kos stare slanine, sira, kruha namazanega z maslom, razrezano jabelko, hruško ali kos buče in jo potreseš s stol-čenim ogljenokislom baritom (barium carbonicum). Sladko-snade podgane in miši gotovo pridejo jest in seveda vsaka po-gine. Ker je pa ogljenokisli barit škodljiv tudi za pse in mačke, je dobro, če se desko pokrije s kako škatljo, v kateri so se naredile ravno tako velike luknje, da miši in podgane lahko hodijo notri in ven, druge živali pa ne.

Poučni in zabavni del.

Deset let v Ameriki.

(Iz osebnih spominov Rusa P. Tverskega.)

V.

(Dalje.)

Poslednjih deset let so železne šine popolnoma prišle iz uporabe, jeklene so jih zamenile povsod. Navadno se rabi jeklena šina, ki tehta 52 funtov za jard